

**Quæstionum Canoniarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus II. Quotuplex sit confirmatio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

divino introducitur. Plura ejusmodi gesta accedente Superioris auctoritate valorem, concedente, passim in utroque jure reperire est.

ARTICULUS II.

Quotuplex sit confirmatio?

3011.

COMMUNIS doctorina tradit, quòd confirmatio, quam Princeps sive Ecclesiasticus, sive secularis facit de aliquo, v.g. statuto, contractu, Judicis sententia, privilegio, vel jure, duplex sit; una, quæ dicitur *simplex*, nimirum *in forma communi*, & *ordinaria*, de qua gloss. in c. *si quis* 1. h. t. V. *Confirmationem*; & Partol. in L. *privilegia*, C. de Sacrosanct. Ecclesiis; altera, *specialis*, quæ etiam dicitur facta *ex certa scientia*; eò, quòd hæc contingat pensatis negotii circumstantiis, & expensis omnibus ejus qualitibus; illa verò, quando Superior nullà, vel saltem non speciali causæ cognitione præcedente confirmat actum, ab inferiore gestum, ut tradit Gonzalez in c. *Ex parte*. 2. h. t. n. 5. ubi ait: licet utraqùe confirmatio in eo conveniat, quòd per utramquè corroboretur actus; in eo tamen differant, quòd confirmatio *in forma communi* tantum corroboret, quod legitime actum est: confirmatio verò *ex certa scientia*, quod invalide gestum est. quamvis paulò ante n. 3. dixerit: confirmationis subiectum esse propriè actum *validum*, ex quo jus quæsitum jam est, his præmissis:

3012.

Quæstio est, unde cognosci possit, confirmationem à Superiore datam esse *in forma communi*, vel *speciali*? Resp. ex Cardinal. Tuscho V. *Confirmatio*, conclus. 708. n. 10. Suarez de Legib. l. 8. c. 18. n. 7. & aliis, confirmationem semper censerì factam *in forma communi*, & *ordinaria*, quando datur simpliciter, nimirum sine ullo signo, vel clausula, indicante confirmantem apponere suam auctoritatem, *habis à sufficienti cognitione de re, quam confirmat; ejusquè defectu, à se Supplebili, se quo labore*; ubi verò ex rescripto confirmationis deprehenditur, quod confirmans sufficientem rei cognitionem habuerit, ritè perpensis omnibus, quæ necessaria sunt, ut res a confirmante,

majus robur, vel defectus, quo laborat, ablationem, atque adeò validitatem accipiat, censerì factam *in forma speciali*; ita Layman in c. 1. h. t. & alii communiter. Hinc communis sententia est, confirmationem esse datam *in forma speciali*, si confirmans in ipsis literis, seu rescripto confirmationis apponat clausulam *ex certa scientia*; nam eo ipso significare intendit, se cum plena causæ, seu facti cognitione, dispositionem, vel actum confirmasse.

Hoc ipsum explicat Clemens V. Constitutione suà in Concil. Viennensi, relatà Clement. *uncia* de probat. ibi: *Literis nostris*, quibus nos Dignitates quaslibet, seu beneficia, collationi nostræ, vel Sedi Apostolicæ reservasse, aut resignationem beneficii alicujus recepisse, vel recipiendi potestatem alii commisisse, vel aliquem excommunicasse, seu suspendisse, seu aliquem Capellanum nostrum, vel familiarem fuisse, vel alia similia, *super quibus gratia, vel intentio nostra fundatur, fecisse narramus, censemus super sic narratis fidem plenariam adhibendam; Volentes ad præterita, & pendentia (etiam per appellationem) negotia, hoc extendi*. Ex hoc enim textu deducitur: verba literarum Apostolicarum, quibus Papa proprium factum narrat, plenè probare, si super illis gratia vel intentio ejus fundetur; sed quando in literis suis, seu rescripto confirmationis narrat, *se procedere ex certa scientia*, consequenter speciali consideratione negotii, de cujus confirmatione agitur, intentionem confirmandi, consequenter vim & robur ei, quod confirmat, tribuendi, fundat super certa ejus scientia; ergo.

Sed quæres, an tunc solùm rectè concludamus, confirmationem esse *in forma speciali*; quando ei apponitur dicta clausula: *ex certa scientia*? Resp. negativè. Nam idem dicendum est 1. si Confirmationi *tenor dispositionis confirmate* inferatur; dubium enim eo casu non est, Confirmantem ejus scientiam habuisse; adeoque non obstante defectu aliquo (*à se sanabili, & sanari solito, nec afferente præjudicium tertio*) dispositionem illam, vel actum, firmare, aut etiam validare voluisse, juxta c. *Venerabilis* 8. h. t. ubi habetur, quòd, cum inter Regem Cypris,

3013.

3014.

ac

ac Barones, milites, aliosque homines
ejus Regni, & Archiepiscopum Nicosi-
ensem, mediante Apostolicæ Sedis Lega-
to, amicabile composio intervenisset,
expressè adjecto, ut post confirmationem
Pontificis, statim executioni mandaretur;
sed eâ licet obtentâ, & tenore com-
positionis ad majorem rei evidentiam
inserto, illi, ad quos Pontifex hic scribit,
oblivare renuerint, prætendentes, tum
quòd in literis verbum confirmationis teno-
rem compositionis, juxta stylum curiæ
Romanæ præcedat; tum quia clausula (s-
cut sine pravitate providè facta est)
in eisdem literis contineatur; qua opposi-
tione non obstante, mandavit idem Pon-
tifex, si præmissis veritas suffragetur,
compositionem eandem impleri.

3015. Ex hoc textu sequitur, rescriptum con-
firmationis, cui tenor v. g. transactionis,
conventionis, privilegij, vel alterius dis-
positionis insertus est, quoad juris effectus,
æquivalere rescripto ex certa scientia,
consequenter confirmationi speciali, seu
factæ ex certa scientia, prout ex eod. de-
ducunt glossa V. sicut in cit. c. 8. & com-
plures alii apud Barbof. ibid. Tenor com-
positionis, n. 2. Sanchez l. 7. cit. c. 29. n.
144. & alij. Et notandum, tenorem ac-
tus confirmandi, rescripto confirma-
tionis dupliciter inferi posse. 1. formaliter;
exprimendo specificè ipsa verba instru-
menti super tali actu, cujus confirmatio
petitur, confecti; 2. solum æquivalenter,
apponendo clausulam, quorum tenores pro
expressis habere volumus, ac si de verbo
ad verbum inserti essent. Si tenor privi-
legij formaliter insertus sit rescripto con-
firmationis, non est dubium procedere
resolutionem datam n. 3014.

3016. Dubitari posset, an idem sit, si tenor
ejus insertus sit rescripto solum æquiva-
lenter, nempe per eam clausulam? quo-
rum tenores, quæ communiter apponi
solet, quando derogandum est aliis con-
stitutionibus prioribus; quæ postulant spe-
cificam derogationem, ut rescriptum
posterius adversus illas prævaleat. Sed
dicendum 2. quòd & hæc perinde ope-
retur, ac si earundem obstantium postero-
ri rescripto constitutionum tenores, de
verbo ad verbum, ac individuo exprime-
rentur; sic Baldus in L. Omnes. C. de præ-
script. 30. ann. Francus, c. presentium;

de testam in 6. Et ideo Pyrrhus Corra-
dus in Praxi dispensat. Apostol. l. 10. c.
4. à n. 20. docet, quòd clausula hæc, in
Papæ rescriptis, plenitudinem potestatis
ostendat; & per illam voluisse omnia, in
contrarium facientia, tollere, Satis col-
ligatur ex illis verbis, non obstantibus, &c.
quorum tenores Præ expressis &c. Ratio
hujus est, quia hoc ipso, quòd Pontifex
utatur hac clausulâ, duo se intendere si-
gnificat 1. quòd actum, quem taliter con-
firmat; quantum est vi suæ potestatis, ve-
lit efficaciter firmare; 2. quòd omnia præ
contrarium facientia, in quantum huic
suæ constitutioni contrariantur, & sibi
subsunt, tollere; nec enim adstringen-
dus est, ut individualiter singula exprimat,
cùm id sit moraliter impossibile, ut rectè
ostendit Corradus locus cit. à
n. 21.

Dubitari potest. 2. an rescriptum con-
firmationis censeatur in forma speciali,
si Pontifex in eo diceret non obstante c por-
recta, ubi notandum capitulum esse
textum. h. t. ubi Innocentius III. porrecta:
inquit nobis ex parte tua petitio contine-
bat, quòd plures ex Religiosis, qui Priora-
tibus & aliis administrationibus præstant,
à nobis super ipsis, quoad vixerint possi-
dendis, confirmationis literas se as-
serunt impetrâsse, quarum occasione,
bona ipsorum Prioratuum distrahunt, &
consumunt, asserentes se sibi quoad Pri-
oratus illos nullâ ratione subesse: cui re-
spondens Pontifex: cùm igitur à Cancel-
laria nostra hujusmodi literas emanâsse
non credamus: mandamus, quatenus il-
los, qui tales literas exhibuerint, in qui-
bus Prioratus, vel administrationes, tan-
quam Religiosis confirmantur, eosdem
punias, tanquam falsitatis Authores;
si verò in eis non sit mentio religionis
ipsorum, illas, tanquam tacitâ veritate
subreptitias denunties: non valere.

3018. Circa hunc textum notant communi-
ter Doctores, rescriptum confirmationis
in quo continetur aliquid, quod de stylo,
& consuetudine non solet concedi, suspen-
dum reddi de falso; consequenter non
datum ex certa scientia, nisi hoc ipsum
vel expressis terminis formalibus, vel æ-
quivalentibus in eo contineretur; unde
subnascitur dubium, an, quando Ponti-
fex in rescripto confirmationis expressè

Ccccc 3 dero=

derogat illi capitulo per clausulam (*non obstante c. porrecta*) censetur confirmatio facta *specialiter*, seu ex certa scientia? affirmativam tradit Sanchez cit. l. 7. in Decal. c. 29. n. 144. quod omnino, videtur procedere, saltem, ut tale rescriptum non censetur falsum quoad illud punctum, seu effectum, quem alias induceret dispositio in *c. porrecta*, ne scilicet literæ emanantes ex Curia *præter stylum ejus*, præsumantur *subreptitiæ*, & *quandoquæ falsæ*, quod alias fieret omnia tali derogati.

3019.

Præter hæc not. juxta Sanchez cit. confirmationem censi factam *ex certa scientia*, quoties emanat secunda jussio; id, quod apud eund. loc. cit. tenet Antonin: Jo. Andr. Hostiens. Abbas, & alii. Not. 2. juxta Pirhing h. t. n. 8. etiam per istam clausulam (*de plenitudine potestatis* (imò & illam) *non obstante quacunque lege, aut consuetudine in contrarium*) confirmationem censi factam ex certa scientia; quia per hujusmodi clausulam significat Papa, vel Princeps, se velle confirmationem dare, non secundum commune jus, sed supra vel contra jus ordinarium; quod non præsumitur facere, nisi ex certa scientia.

3020.

Verùm circa postremam hanc clausulam (*non obstantibus*) plura movet Vincentius de Justis l. 1. dispensat matrimonialium, c. 6. à n. 347. Nam licet, juxta ipsum, magnum operetur effectum, ex *e. cum aliquibus* 4. de Rescriptis in 6. ubi dicitur, à Canonicois *authoritate Apostolica* posse quem recipi in Canoniam aliqujus Ecclesiæ, licet aliàs receptio ad eos non pertineat si obtinuerunt *litteras facultatis*, cum clausula *non obstantibus ejusdem Ecclesiæ privilegiis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate aliàs roboratis* secundo, licet reddat valida, & confirmet expressa, per Menochium de arbitrariis Judic: casu 203. n. 13. l. 2. centur. 3. Sanchez l. 8. matr. D. 24. à n. 24. tertio. licet deroget decretis Concilii, pro quibus expressa non requiritur derogatio, juxta Barbos. in Trid. sess. 1. n. 2. quarto, licet tollat omnia, quæ gratiæ possent obstare, per Vivian: de jure Patronat. l. 13. c. 8. n. 155. licet, inquam, juxta ipsum, dicta clausula multos, & magnos effectus operetur; in pluribus tamen limitat vim ejus, & vir-

tutem. Nam 1. juxta eundem non derogat Regulis Cancellariæ, nisi hoc expressè dicatur; 2. non tollit obstacula personalia; 3. non supplet gradum, seu aliud impedimentum in supplicatione non expressum; 4. nec quicquam operatur, si adiecta sit dispositioni, quæ nulla est; 5. nec tollit privilegium clausum in corpore juris; 6. nec statuta particularia; 7. nec subreptionem, &c. Ex quibus apparet, dictæ clausulæ non in omnibus tribui æquipollentiam cum iis, quos diximus denotare confirmationem *specialem*, seu ex certa scientia

3021.

Ratio hujus est; quia licet clausula *ex certa scientia*, non tollat impedimenta, quæ jure naturali, vel divino contrariantur dispositioni Principis (nam adversus hoc nihil potest humana potestas) extenditur tamen *ad omnia expressa* in dispositione, licet illis obstat impedimentum aliquod juris tantum humani, & dispensari possibilis, ac soliti à tali Principe; modò tale non sit, quod exigit *specialem* expressionem (qualis foret *inhabilitas personæ*) vel contineat præjudicium tertij. Nam ad hæc non extendit se clausula *ex certa scientia*, ut dicemus in seqq. Hinc, licet clausula (*non obstantibus*) nihil operetur, si adiecta sit dispositioni, quæ nulla est, ut vult de Justis citatus; contrarium tamen habet clausula *ex certa scientia*, relatè ad nullitatem, proveniente ex jure humano, in quo talis Princeps dispensare potest, & solet; similiter, cum Princeps dicendo, *se agere ex certa scientia*, dum efficaciter intendit confirmare actum sub tali clausula, eo ipso videatur significare, velle, ut actus valeat, secundum quod expressus est, licet ejus valori obstat jus commune, quod confirmanti subest; vel defectus, potestate suâ Sanabilis *juxta dicta*; eo ipso sanabit defectum juris humani, aliàs auferri solitum; quod non videtur convenire illi soli clausulæ: *non obstantibus*; cum non denotent, in apponente illam, cognitionem tam particularem omnium prout id importat clausula, *ex certa scientia*.